

C

CARBO, Gisbertus, zie s.v. COLEN.

CASSETTA, Theophiel Augustijn, ontsluit van Brugse historische bronnen, genealog.

Theophiel Augustijn Cassetta werd geboren te Brugge op 5 februari 1658. Zijn ouders waren Engelbert Viglius Cassetta (Brugge, 1620-1678) en Florentia van Walhorn, gezegd De Deckere († 1672). Zijn vader hertrouwde in 1672 te Brugge met Anna Catharina, gravin van Ultvelt (Ulfeldt) (1639-1707), geboren te Kopenhagen, dochter van de Corfitz Ulfeldt, groot-kanselier van Denemarken en Leonora Christina, dochter van Christiaan IV, koning van Denemarken uit een morganatisch huwelijk met Kirsten Munk. Theofiel Cassetta huwde op 11 augustus 1685 te Brugge met Maria Catharina Wynckelman, dochter van Lodewijk en Petronella Cassetta (een half-nicht van zijn vader). Hij overleed te Brugge op 26 oktober 1691. Hij had naast een jong overleden zoon Theophiel (1687-88) en een jong overleden dochter Ludovica (1690-91), nog twee dochters, Florentia Petronella (1686-1714), gehuwd met Lucas Hoore, en postuum Maria Augustina (1692-1728), gehuwd met Frans Robert Maroux, heer van Opbrakel, en een zoon Jacob Bernard Cassetta (1688-1736), raad en schepen van Brugge. Zijn familie was (volgens het huwelijkscontract van zijn grootvader Marco, 1590) afkomstig van *Casaer in Fonse-rael* lees : *Casale* in het hertogdom *Monfer-rato*, een stadje aan de Po tussen Turijn en Milaan, Noord-Italië, waar zijn grootvader circa 1565 was geboren.

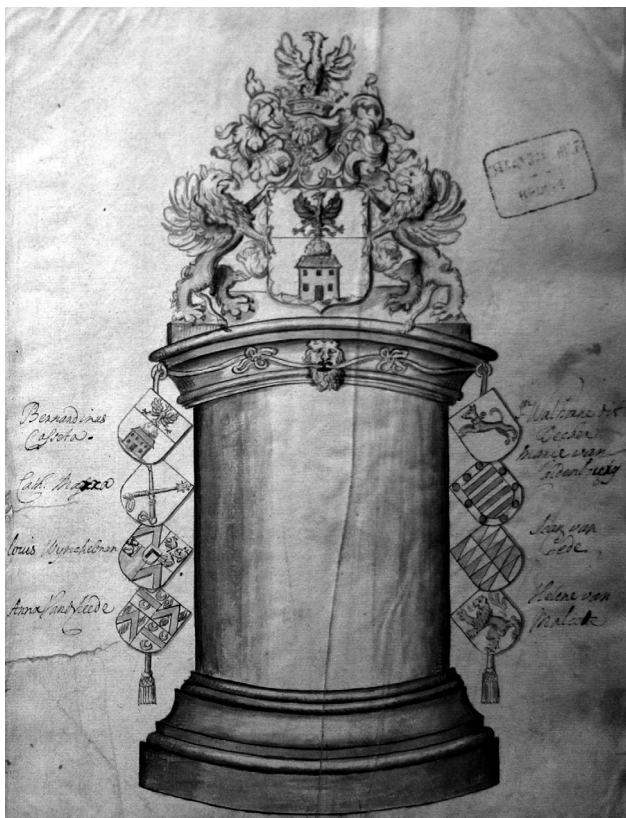
Theofiel Augustijn Cassetta volgde in 1678 zijn vader op als heer van de heerlijkheid *Bissem* in Aalter (thans in de zuidwestelijke wijk *Biesem*, nabij de autostrade) die zijn grootvader Marco in 1608 had gekocht. Kort na zijn huwelijk verliet hij zijn laatschap van het Brugse Vrije om poorter van de stad Brugge te worden, allicht om schepen van de stad te kunnen worden. Hij had een korte loopbaan in het stads-

bestuur : hij was 5de schepen in de jaren 1687-88 en 1688-89.

Tijdens zijn korte leven – hij overleed op 33-jarige leeftijd – was hij erg actief in het ontsluiten van Brugse stedelijke bronnen, de voortzetting van Brugse grafschriften-verzamelingen en het opmaken van genealogieën van Brugse families of van families uit de Zuidelijke Nederlanden.

Zijn meest bekende werk is de zgn. *Index Cassetta*, bewaard in het Rijksarchief te Brugge. Deel 1 hiervan biedt een toegang tot 15 registers van staten van goed, verkavelingen en wettelijke passeringen verleden voor de schepenen van het Brugse Vrije, periode 1414-1492 en 53 registers staten van goed, periodes 1505-1596 en 1614-1683. Deel 2 biedt een toegang tot de wettelijke passeringen verleden voor de schepenen van de stad Brugge en is gebaseerd op de registers van de protocollen van de klerken van de Brugse vierschaar en ontsluit ongeveer 320 registers. Hieraan werkte hij anderhalf jaar (1689-1690) en dit samen met een 'tweede persoon'. Deze is allicht Petrus Sabinus de Blende (1645-1688), wiens eigen index (op een aantal weesregisters van het Brugse Vrije, op een deel protocollen van de klerken van de Brugse Vierschaar, grafschriften in Brugse kerken en enkele patentbrieven), gelijkaardig maar minder omvangrijk en minder bruikbaar is dan deze van Cassetta. Een deel van de Blendes index werd door Cassetta overgepend in zijn eigen index.

Door een verkeerde interpretatie van een in Deel 1 ingekleefde heraldische tekening (die zijn 8 overgrootouders weergeeft met hun namen en wapenschilden) werd hij in een publicatie uit 1973 van het Brugse stadsarchief verkeerdelijk als *Bernardus Cassetta* geïdentificeerd (overgenomen in 2001 in een andere publicatie). *Bernardus Cassetta* is evenwel zijn overgrootvader.

Heraldische kwartierstaat van Th.-A. CASSETTA (Rijksarchief Brugge, hs. E6/8/17).

Van Cassetta's verzameling van grafschriften uit Brugse kerken, is enkel nog het bestaan (in 1860) bekend van het deel betreffende de kerken van St.-Donaas, O.L.V. en St.-Jacob. Het waren kopieën van het werk van wapenheraut Cornelius Gailliard (ca 1520-1563) met eigen aanvullingen tot 1690.

Van zijn verzameling genealogieën is enkel het bestaan (in 1860) bekend van een handschrift betreffende Brugse families, eveneens gebaseerd op Gailliard's handschriften en aangevuld tot 1689.

Daarnaast zijn er nog talrijke vermeldingen van genealogieën uit zijn verzameling, die gebruikt werden in werken als : *Généalogies de quelques familles des Pays Bas*, Amsterdam, 1774 ; *Recueil Généalogique de Familles originaires des Pays-Bas ou y établies*, 2 dln., Rotterdam, 1775-1778 en *Fragments Généalogiques*, Genève, 1976, die aantonen dat zijn verzameling genealogieën van families

bevatte die de hele Zuidelijke Nederlanden overspannen.

Zijn handschriften met grafschriftenverzamelingen en genealogieën gingen voor het grootste deel verloren op 13 november 1789. Zij bevonden zich toen in Gent bij zijn achterkleinzoon Louis Joseph François Benoît Maroux, procureur-generaal en raadsheer bij de Raad van Vlaanderen. Als prominent aanhanger van de Oostenrijkse Habsburgers werd hij, in de opstand van de Zuidelijke Nederlanden tegen de Oostenrijkse keizer (de Brabantse Omwenteling) door de Gentse bevolking gevisieerd : de inboedel van zijn woning te Gent in de Lange Kruisstraat, waaronder ook zijn *boekverzaemeling* werd op een brandstapel gegooid. Mogelijk was de index Casetta op dat ogenblik uitgeleend, zoals ook die enkele andere handschriften die nog in de 19de eeuw worden geciteerd, aan de brandstapel ontsnapten. De index Casetta is een zeer waardevol

werkinstrument bij huizenonderzoek in Brugge.

Enkele portretten van zijn familie bleven bewaard: dat van zijn grootvader Marco (ca. 1565-ca. 1632-34), zijn half-oom Pieter (1594-1637) en zijn zoon Jacob Bernard (1688-1736).

Bronnen & lit.: A. SCHOUTEET, *De klerken van de vierschaar te Brugge met inventaris van hun protocollen*, Brugge, 1973, 148; — H. DENEWETH, J. D'HONDT, K. LEENDERS, *Een huis te Brugge. Vademeecum voor de historische studie van woningen, eigenaars en bewoners*, Brugge, 2001, 52; — P. DONCHE, *De familie Casetta te Brugge (16de-18de eeuw)*, in: *Vlaamse Stam*, 48, 2012; — P. DONCHE, *Theophiel Augustijn Casetta (1658-1691) en zijn bewerkingen van Brugse bronnen*, in: *Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis te Brugge*, 150, 2013.

Pieter DONCHE

CAUVIN, André, cineast, advocaat, schrijver en journalist, lid van de verzetsorganisatie *Luc*.

André Victor Philémon Marie Hortense Cauvin werd geboren in de Gachardstraat 30 in Elsene (Brussel) op 12 februari 1907 als oudste kind van Charles François Ghislain (°Elsene, 3 april 1879), bediende, en Germaine Irma Charlotte Victorine Maria Herbots (°Elsene, 21 januari 1887), zonder beroep. Zijn ouders waren gehuwd in Elsene op 5 mei 1906. André Cauvin huwde op 29 juli 1929 met Claire Demanet (Waterloo, 25 augustus 1908-Eigenbrakel, 9 november 2001), met wie hij twee kinderen kreeg, Raymonde (1931) en Pierre André (29 januari 1933-Eigenbrakel, 11 januari 2012). Zijn kleindochter is de kunstenares Sophie Cauvin. Hij overleed in Eigenbrakel op 2 april 2004.

André Cauvin was een van de iconen van de Belgische documentaire film in de jaren 1940 en 1950 en leeftijdsgenoot van Henri Storck. Momenteel is hij als cineast welhaast vergeten, maar in zijn tijd was hij de enige Belgische regisseur van zijn generatie die een internationaal publiek verwierf. Hij is voornamelijk bekend vanwege zijn films over Belgisch Kongo, in het bijzonder voor de film *Bwana Kitoko* uit 1955 over de reis van koning Boudewijn (NBW, dl. XIX, 75) in Kongo, Rwanda en Burundi.

Cauvin werd geboren enkele jaren voor de Eerste Wereldoorlog in een kleinburger-

lijke, Brusselse, liberale familie. Na de Duitse inval in België op 4 augustus 1914 vluchtten zijn ouders naar Engeland. Daar bracht André de oorlogsjaren door in een internaat in Uppingham ten noorden van Londen, terwijl zijn vader op het vasteland verbleef als verbindingsofficier voor het Franse en het Canadese leger en zijn moeder als verpleegster werkte in Folkestone. In 1924 begon hij studies in de rechten aan de Université Libre de Bruxelles, maar hij volgde tegelijkertijd ook cursussen kunstgeschiedenis, want hij was gefascineerd door kunst. Aan de universiteit ontdekte hij ook de zevende kunst, waarvoor hij een enorme passie ontwikkelde. Hij volgde de Brusselse filmwereld in diverse bioscopen en schreef enkele filmrecensies voor studentenblaadjes en in de lokale pers zoals *L'Étudiant libéral*, *Le Face à Main*, *Le Carillon d'Ostende* en *L'Éventail*.

Na het behalen van het diploma van doctor in de Rechten schreef Cauvin zich in aan de balie van Brussel. Hij oefende tot aan de Tweede Wereldoorlog zijn ambt van advocaat uit, maar hij zou zich parallel daaraan ook grondig toeleggen op de cinematografie, enerzijds als amateur cineast, met onder meer de documentaire *Les Sablières d'Anconval* (1933) en de experimentele 16mm-film *Evasion* (1934), maar ook als filmjournalist en -criticus, o.m. bij *L'Étoile belge*, waarin hij op 15 augustus 1930 een interview publiceerde met Henri Storck (cf. lit.). Cauvin behoorde tot de Belgische filmdelegatie op het 2de internationale congres van de onafhankelijke film dat plaats had in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel van 27 november tot 1 december 1930, waarover hij ook publiceerde (cf. lit.). In 1935 maakte hij de documentaires *Attraction: vieille Belgique* en *L'exposition de Bruxelles* naar aanleiding van de wereldtentoonstelling in Brussel in 1935. Het jaar daarop volgde *Inauguration de la route du Gross-Glockner* over de opening van die weg op 3 augustus 1935, in 1937 *Visages de Belgique* en in 1938 *Colombophilie: pigeons* en *Diagnostique précoce de la poliomyélite*. Zijn overstap van een amateuristische naar een professionele filmcarrière had plaats in de jaren 1937-1938.